

Talihsiz Bir Hadise

Burak Akgüç

BİRİNCİ BÖLÜM

Cemil, Hakkaklar Çarşısı içindeki dükkânın kapısını kapattı, demir parmaklı kepengi indirdi ve kilitledi. Çarşı avlusu içine doğru bir iki adım attı, sonra geriye dönüp camekândan yansıyan görüntüsüne baktı. Kravatını düzelitti. Takım elbise giymişti. Üzerinde *Arıkan Yayınevi* yazan tabelanın önünden geçip avluda yürümeye başladı. Etraf tenhaydı. Genç adam, gölgede kalacak biçimde, on beş metre ötedeki çarşı girişine doğru yavaş adımlarla yoluna devam etti. Akşam güneşi, bulutsuz gökyüzünde alçalmaktaydı.

Birkaç dükkân geçmişti ki, ak saçlı, kısa boylu bir adamla yolu kesişti. Yaşlı adam, Cemil'i görünce gülümsedi.

“Geç kalmışsın bugün Cemil Bey, saat yediye geliyor.”

“Hava erken kararmıyor artık.”

“Müsaade et de kararmasın, haziranın ortasını bulduk.”

“Akşamları hâlâ serin oluyor ama...”

“Ee, İstanbul'a yaz geç gelir, erken gider. Burası senin memleket, benden daha iyi bilirsin.”

“Ne kadar oldu dükkâmı açalı?”

“Sekiz sene geçti. Doğru mu yaptım, yanlış mı, hâlâ idrak edebilmiş değilim. Esasen biraz pişmanlık var içimde.”

“Şikâyet etmeyen yok ki bugün.”

Yaşlı adam, elleri arkada kenetlenmiş hâlde Cemil'in yanında yürürken, düşünceli bir edayla yere bakmaktaydı. Kendi kendine konuşurcasına sordu.

“Senin tezgâhtar çocuk bıraktı mı işi?”

“Yarın son, haftaya bölüğüne katılıyor.”

“Desene askere gitmeyen kalmadı.”

“Benim delikanlının zamanı gelmişti ya, gelmese de netice değişmezdi zaten. Geçen ay Yunan teslim olunca

Almanlar bizim hududa dayandı. Hükümet de iyice teyakkuza geçti. Baksana, Trakya askerî bölge oldu. Vaziyet parlak değil...”

“İyi de biz bu Almanlarla yakında bir dostluk mutabakatı yapmayacak mıyız? Gazetelerde görüp duruyorum...”

“Öyle olsa bile Hitler’e itimat edilmez ki...”

Yaşlı adam yüzünü buruşturdu. “Doğru söylersin. Endişe, hayatımızı teslim aldı. Trakya askerî bölge de, burası farklı mı? Bir tarafta örfi idare, bir tarafta Anadolu’ya sevk edilen insanlar... Yakında adam kalmayacak şehirde. İktisadi tedbir dedikleri şeyler de beş para etmiyor. Piyasa çok kötü, dükkânı bir müddet kapatmayı bile düşündüğüm oluyor.”

“Hep soruyorum kendime, bunlar iyi günlerimiz mi acaba?”

Yaşlı adam bu kez Cemil’e döndü ve hafif alaycı bir ifadeyle konuştu. “Evet, bakıyorum da bunlar senin iyi günlerin zaar, iki dirhem bir çekirdeksin maşallah...”

Cemil hafifçe tebessüm etti. “Benim yayınevini son iki kitabı güzel sattı. İnsanlar hâliyle ucuz eğlence peşinde şimdilerde... Ne diyelim, talih yaver gitti, bir nefes aldım.”

“Yok öyle deme, senin şahsi muvaffakiyetin bu. Doğru bir teşebbüste bulundun. Avantür romana girmekle iyi yaptın.”

“Esasen çok da ölçüp biçmedim, hissi bir karardı benimki... İyi netice verdi, fakat tersi de olabilirdi.”

“Bak, Kuleli’yi, harp okulunu bitirmiş bir adamsın sen; genç yaşta ordudan ayrılp buralara geliyor, kitap işine giriyorsun. Daha henüz üç sene dolmadan yayınevi tesis ediyor ve böylesine isabetli hamleler yapıyorsun. Her babayiğidin harcı değil bu; askeriyede kalsan, eminim orada da muvaffak olurdun. Ben hadiseyi böyle görüyorum.”

“Ben de çok düşündüm bunları. Lakin, o hayat bana göre değildi. Benim için doğru olan bir karar, orası için yanlıştı. Disiplin içinde hareket edemiyor ve hata yapıyordum.

Tabiatıyla bunların bedeli de oluyordu... Maalesef insan bazı şeyleri okulda değil, vazife esnasında anlıyor.”

“Demek istediğim, çok zor bir tercihte bulunmuş ve bunun altından kalkmış bir adamsın, sebepsiz yere hakir görme kendini... İki senede yeni meslek sahibi olmak kolay şey değil... Ee, toplantıya falan mı gidiyorsun şimdi?”

“Bir akşam yemeğine davetliyim.”

O esnada avluyu terk etmiş ve Beyazıt Meydanı'na çıkan Fuat Paşa Caddesi'ne girmişlerdi. Cemil meydanın aksi yönünde yürümeye başlayınca, yaşlı adam dudak büktü.

“Hayrola Cemil Bey, yemek buralarda bir yerde mi?”

“Önce Barati'nin dükkânına uğrayıp Mona'yı alacağım.”

“Barati ha? Zavallı adam... Kaç gün oldu öleli?”

“Bugün cuma, demek ki üç gün geçmiş.”

“Katiller hâlâ bulunamadı, değil mi? Şu işe bak, düpe düz yol ortasında adam öldürür hâlâ geldi bu millet...”

“Dedim ya, bunlar iyi günlerimiz olmasın da.”

“Yani anlamıyorum, ne isterler Barati'den? Üç kuruş çıkmaz cebinden... Bak işte, o da bana benzerdi, silkinip bir hamle yapamadı. Hâlâ dinî motifli kitaplarla uğraşıp duruyordu.”

“Aslında daha çok tarihî ve mitolojik muhteviyatı olan şeylerdi sattığı. Beğenmiyorsun ama enteresan kitaplar yakaladığı oluyordu. Ne zaman gitsem dükkânına, biraz zaman geçirirdim. Başarısız bir sahaf değildi bence...”

“Hiçbirimiz başarısız değiliz. Lakin, değişen şartlara intibak edemedik. Bugün bizim işte ya çok pahalı şey peşinde olan adam var ya da kelepirci düşürmeye çalışan, ortası kalmadı. Eski kitaba doğru dürüst para veren yok artık. Barati de bunu idrak edemedi. Düşse kalka gitmeye çalışıyordu.”

“Her neyse, onun meselesi değil artık bunlar.”

“Mona biraz toparladı mı kendini bari? Gerçi üvey kızındı ama gene de muhabbeti vardı Barati'yle.”

“İlk güne göre daha iyi tabiatıyla.”

“Demek yemeğe götürüyorsun onu. İyi, güzel. Bugünlerde cemiyete karışması faydalı olur.” Yaşlı adam müstehzi bir ifadeyle devam etti. “Senin de muhabbetin iyi onunla. Kaç zamandır hep birlikte görüyorum sizi... Bak söylemedi deme, konuşulur oldunuz bizim erkân içinde...”

Cemil tebessüm etti. “Birkaç aydır böyleyiz Mona’yla...”

“Benim fikrimi sorarsan, yakıştıyorsunuz birbirinize. Ne diyelim, hayırlara vesile olur inşallah.”

Cemil cevap vermedi. Adamla vedalaştıktan sonra, eski ev ve bakımsız dükkânların bulunduğu küçük bir sokağa saptı.

Dükkânlardan birinin önü emniyet şeridiyle kapatılmıştı. Kapıda, yirmi üç, yirmi dört yaşlarında, orta boylu bir kadın beklemekteydi. Üzerinde mavi bir döpiyes, kolunda küçük bir çanta vardı. Cemil’i görünce, gülümseyerek ona doğru yürümeye başladı. Dalgalı siyah saçı, beyaz teni, minyon yüz hatları ve yeşil gözleriyle çok güzel olduğu söylenebilirdi.

“Çok beklettim mi?” diye sordu Cemil.

“Hayır, polisler de biraz önce gitti zaten.”

“Çarşamba sabahından beri adamın evini de dükkânını da didik didik arıyorlar. Hâlâ bir izahat yok mu?”

Genç kadın derin bir iç geçirerek cevap verdi. Çocuksu bir sesi vardı.

“Yarın işleri bitiyor. Amirleri de gelecekmiş. Hep buradaydı zaten. O bir şey söyler belki. Ben de çok merak içindeyim. Ne bulmayı ümit ediyorlar ki burada?”

Cemil dükkâna baktı. Küçük bir kapısı olan, eski kitap ve az sayıda ucuz antika eşyanın satıldığı bir yerdi burası. Göz alıcı veya etkileyici hiçbir tarafı yoktu. Genç adam düşünceli bir ifadeyle, gözünü camekândan ayırmadan konuştu.

“İçeride yığınla kitap var, polisin aklına onlarla alakalı bir şey takılmış olmalı... Fakat bu durumda Barati’ye dükkânda değil de, sokakta saldırılması da çok tuhaf.”

“Babam tezgâhın altında hep bir tabanca bulundururdu.”

“İyi de adamlar bunu nereden bilsin Mona? Pahalı mal satan dükkân sahipleri bile yapmıyor böyle bir şey. Her neyse, yarımı bekleyelim, bakalım polisler ne diyecek.”

Cemil tekrar caddeye doğru dönerken, çantasını acemice bir hareketle koluna yerleştirmeye çalışmakta olan Mona’ya bu kez alıcı gözüyle baktı, gülümsedi.

“Çok güzel görünüyorsun.”

Tebessüm sırası bu kez genç kadındaydı.

“İnanmayacaksın ama bir türlü rahat etmedim şu elbiseyle.”

Fuat Paşa Caddesi istikametinde henüz bir iki adım atmışlardı ki, Mona heyecanla Cemil’in koluna yapıştı.

“Az daha unutuluyordum, babama saldıranları pencereden gören yaşlı kadınla biraz önce yolda selamlaştım. Kapısını çalıp sorsak mı? Bir de sen dinlesen, ne dersin?”

Cemil kısa bir tereddütten sonra itiraz etti.

“Emniyet’teki ifadesini bana anlattın zaten. Söyleyeceğini söylemiş kadın. Orada oyalanıp geç kalmayalım.”

“Evet ama yüz yüze konuşman faydalı olur diye düşündüm. Sen de merak içindesin. Beş on dakika ne fark eder ki?”

Paralel sokağa geçip yürümeye başladılar. Burası daha tenha ve karanlıktı. Topuklu ayakkabılar, uzunca boylu bir adam olan Cemil ile Mona arasındaki farkı kapatsa da, genç kadının bozuk zeminde hareket etmesini zorlaştırmaktaydı. Mona bazen sendeliyor, dengesini güçlkle koruyabiliyordu.

İki katlı eski, ahşap bir binadan içeri girip merdivenleri çıktılar. Kapıyı Mona çaldı. Oldukça yaşlı, hafif kambur bir kadın onları karşıladı. Gözleri fıldır fıldırdı. Mona geliş sebebini açıkladıktan sonra içeri alındılar. Kadın, Cemil’i alıcı gözüyle süzdükten sonra gülerek Mona’ya döndü.

“Kavalyen de pek yakışıklıymış, kaç yaşında?”

Cemil, gayriihtiyari bir hareketle elini siyah saçlarında gezdirdikten sonra cevap verdi. “Otuz bir yaşındayım.”

“Yaşı da münasipmiş” dedi kadın, gözünü genç adamdan ayırmadan. Hemen sonrasında, Cemil ve Mona birbirlerine gülümserken, onları eski mobilyayla doldurulmuş ve yer yer boyası dökülmüş salona aldı. Evden uzun zamandır hiçbir şeyin atılmadığı ilk bakışta belli olmaktaydı.

“Kahve yapayım mı kızım?”

“Çok teşekkür ederiz, biraz acelemiz var.”

Hep birlikte pencerenin önüne geldiler. Kadın tül perdeyi araladı. Burası sokağa çok hâkim bir konumdaydı.

“Bay Barati şuradan sokağa girdi. Tam benim pencerenin altına varmıştı ki, iki adam hızla arkasından geldi ve onu omuzlarından kavramaya çalıştı. Ancak Bay Barati çok atik hareket etti ve çantasıyla her ikisine de vurdu. Sonra koşmaya başladı fakat tökezledi ve düşerken başını şuradaki taş yığımına çarptı. Adamlar hemen gelip onu yüzüstü çevirdi. Sonra aralarında bir şeyler konuşup Bay Barati'nin çantası ve cüzdanını alıp gittiler.. Çok feci bir şeydi. Pencere önünde kalakaldım, ağzım açık seyrettim hepsini.”

“Adamlardan birinin bıyıklı olduğunu fark ettiniz sadece...”

“Bak oğlum, aşağısı ne kadar karanlık, görmüyor musun? Akşam hiç güneş almaz bu sokak. Polise söyledim, ikisi de gençtendi. Senin yaşlarda... Bıyıklı olanın boyu uzundu...”

“Ellerinde tabanca, bıçak gibi bir şey yoktu, öyle mi?”

“Ne bileyim, varsa da ben görmedim.”

“Dikkatinizi çeken başka bir şey oldu mu?”

“Her şey çok çabuk cereyan etti oğlum, dedim ya, feci bir hadiseydi, çok korktum, bu kadarı kaldı aklımda.”

Kısa bir sessizlik oldu. Ardından Mona, boş gözlerle sokağa bakmakta olan yaşlı kadının omzuna hafifçe dokundu ve gülümsedi.

“Çok geçmiş olsun. Geceleri uykunuz kaçıyor dur mutlaka, ben olsam yatağa bile gidemezdim.”

“Kapıya bir sürgü daha taktırdım. Keşke beyim hayatta,

yanımda olsaydı. İhtiyarlık işte böyle bir şey kızım, ne yapalım? Neyse ki konu komşu yalnız bırakmıyor” diye cevapladı kadın. Yüzünde hafif bir tebessüm belirmişti.

Birkaç dakika sonra yeniden Fuat Paşa Caddesi'ndeydiler. Etraftaki kalabalık azalmaya başlamıştı. Hiç konuşmadan hızla yürüdüler. Mona, Cemil'e ayak uydurmakta yine zorluk çekiyor ama belli etmemeye gayret gösteriyordu. Az sonra, yol kenarında durmakta olan, iki kapılı, yeşil bir Morris Eight'e bindiler. Bu küçük otomobil, yeni olmasa da temiz ve bakımlı görünüyordu. Genç adam motoru çalıştırdı ve Beyazıt Meydanı'na doğru hareket etti.

Biraz yol aldıktan sonra Cemil, Mona'ya baktı, gülümse-di. Genç kadın da tebessümle karşılık verdi.

“Yoruldu mu?” diye sordu genç adam.

“Ayakkabılara pek alışamadım.”

“Genelde topuklu giyiyorsun zaten...”

Mona, tenkit edilmişcesine, sitemkâr bir ifadeyle cevap verdi. “Bunlar biraz sıkıyor da...”

“Kabahat bende, daha yavaş yürüyebilirdim.”

“Yaşlı kadına gitme konusunda da ısrar eden bendim. Ne düşünüyorsun, pek işe yaramadı, değil mi?”

“İlk günün şaşkınlığı geçtikten sonra kafam hep bir hususa takıldı kaldı. Bu adamlar alelade birer hırsız mıydı, yoksa Bay Barati'yi kaçırmaya mı çalışıyorlardı, bir türlü karar veremedim. Yere düşen adamın çantası ve cüzdanını hemen alıp kaçmak yerine, başında durup neden konuşurlar ki?”

“Belki de korkup ne olduğunu anlamaya çalıştılar...”

“Belki de Barati'nin öldüğünü anlayınca korktular, kim bilir? Ancak hadisede bir tuhaflık var. Bu uzayıp giden polis tahkikatı da bir yandan kafamı kurcalıyor...”

“Polis de bizim kadının ifadesi üzerine şüpheye kapılmış ve tahkikatı uzatmış olabilir. Ayrıca babamı kim kaçırmak ister ki? Ne zengin ne de nüfuzlu biri, kendi hâlinde bir adamdı.”

“Bilemiyorum, belki bu akşam yemekte bir şey öğreniriz.”

Mona dudak büktü. “Böyle giyinip gitmekle doğru bir iş yapmıyorum aslında... Hiç rahat değilim.”

“Sakin ol, kıyafetin hem sade hem de sana çok yakışmış.”

“Bu gibi durumlarda bana hep moral vermeye çalışıyorsun. Ne zaman samimisin, bir türlü anlamıyorum...”

“Öyle diyorsun da, geçen hafta beğendiğin gömleği almana itiraz etmedim mi? Hemen unutuyorsun bunları.”

“Bunlar aynı şey değil.”

“Bence sen aklındakini duymak istiyorsun Mona. Kim ne derse desin, sence hakikat o.”

Genç kadın cevap vermedi. Yine tebessüm etti. Galata Köprüsü’nü geçtiklerinde Cemil hızını artırdı. Saffet Koral’ın Maçka’daki köşküne bir an önce ulaşmak istiyordu.

